

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 36
van **CATHY COUDYSER**
datum: 14 oktober 2016

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Cultureel erfgoed - Subsidiëring en ondersteuning

Cultureelerfgoedorganisaties (musea, culturele archieven, ...) worden in de eerste plaats gesubsidieerd en ondersteund door het beleidsdomein cultuur, via het zogenaamde Cultureelerfgoeddecreet. Maar de cultureel-erfgoedsector kan soms ook op overheidssteun rekenen van andere beleidsdomeinen. Het meest zichtbaar zijn bijvoorbeeld de impulssubsidies via Toerisme Vlaanderen.

Maar het is ook niet ondenkbaar dat andere beleidsdomeinen middelen (structureel, dan wel projectmatig) verlenen ter ondersteuning van de cultureelerfgoedsector in Vlaanderen.

1. Kan de minister een gedetailleerd overzicht geven van de financiële en/of andere bijdragen die hij of zijn administratie heeft verleend aan cultureelerfgoedorganisaties (musea, culturele archieven,...) in de jaren 2013, 2014, 2015 en 2016? Graag een overzicht waarin volgende elementen aan bod komen:
 - a) weergave van de betrokken cultureelerfgoedorganisatie;
 - b) de aard van ondersteuning (nominatum, werkingssubsidie, projectsubsidie, investeringssubsidie, infrastructuursubsidie ...);
 - c) toegekend/toegewezen bedrag.
2. Kan de minister duiden welke doelstellingen nagestreefd werden bij het toekennen van die ondersteuning aan de cultureelerfgoedorganisaties? Werden de doelstelling behaald? Hoe werd dit geëvalueerd?
3. Heeft de minister deze ondersteuning geëvalueerd? Zo ja, wat is het resultaat? Zo neen, waarom niet?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Geert Bourgeois (42), Hilde Crevits (54), Bart Tommelein (27), Liesbeth Homans (61), Ben Weyts (142), Jo Vandeurzen (63), Philippe Muyters (64), Joke Schauvliege (52), Sven Gatz (36).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 36 van 14 oktober 2016

van **CATHY COUDYSER**

1. Het gevraagde overzicht kunt u als bijlage vinden.

Bij dit overzicht dient vermeld te worden dat er geen vaststaande bepaling is van het begrip 'cultureel-erfgoedorganisatie'. In het overzicht zijn de organisaties opgenomen waarbij de betrokken administraties van oordeel waren dat er voldoende cultureel-erfgoedaspecten aanwezig zijn om te spreken over 'steun aan een cultureel-erfgoedorganisatie'.

- 2-3. Hieronder kunt u een toelichting vinden over de wijze waarop de doelstellingen behaald, nagestreefd of geëvalueerd worden, evenals de evaluatie van de ondersteuning.

Algemeen kan gesteld worden dat het doelbereik van de ondersteuning wordt geëvalueerd in functie van de specifieke doelstellingen die ervoor bepaald werden. Een evaluatie per individueel subsidiedossier is evenwel te omvangrijk om mee te kunnen nemen in dit antwoord.

Hieronder kan u een nadere toelichting vinden van de manier van evalueren door de vermelde beleidsdomeinen.

a. Cultuur, Jeugd, Media

Met alle cultureel-erfgoedorganisaties die een werkingssubsidie ontvangen op basis van het cultureel-erfgoeddecreet wordt er een beheersovereenkomst gesloten. In deze beheersovereenkomst staan de doelstellingen vermeld die de organisatie moet halen gedurende de periode waarvoor de werkingssubsidie is toegekend (5 of 6 jaar).

Deze beheersovereenkomsten worden gesloten op maat na een onderhandeling met de betrokken organisatie. In regel zijn de doelstellingen die opgenomen staan in de subsidieaanvraag hiervoor richtinggevend. Generiek kan gesteld worden dat de subsidie wordt toegekend voor het uitvoeren van een cultureel-erfgoedwerking, maar de concrete invulling ervan en vertaling naar doelstellingen is voor iedere organisatie anders. De uitvoering van de doelstellingen in de beheersovereenkomsten wordt geëvalueerd door het departement CJM.

Projectsubsidies worden toegekend op basis van een projectplan, waarvan de uitvoering na afloop wordt geëvalueerd.

Naast de eerder vermelde evaluatie van de individuele organisaties is er ook een evaluatie van het beleid. Met betrekking tot het Cultureel-erfgoeddecreet kan er hiervoor verwezen worden naar de conceptnota 'Naar een duurzame cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen' die op 25 maart werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Ook de memorie van toelichting bij het ontwerp van het nieuwe Cultureel-erfgoeddecreet (terug te vinden op de website van het departement CJM) vertrekt vanuit een evaluatie van het huidige beleid.

b. Toerisme

Het algemene doel van de impulsprogramma's van de voorbije jaren is Vlaanderen en Brussel als toeristische bestemming nog aantrekkelijker te maken, met duidelijke aandacht voor internationale bezoekers. De ondersteunde projecten via de impulsprogramma's Vlaamse Regio's, Kust en Kunststeden-Brussel moesten

een meerwaarde betekenen ten opzichte van het bestaande toeristisch aanbod en het verblijfstoerisme in de omgeving stimuleren. Ze moesten de positionering en identiteit van een stad of regio versterken.

Voor de impulsprogramma's van de hefboomprojecten vanaf 2015 werden de doelstellingen verder aangescherpt zodat de ondersteuning maximaal gericht is op projecten met een groot rendement voor de maatschappij, de economie en de ondernemers. Toerisme Vlaanderen ondersteunt sindsdien ambitieuze projecten met een sterk internationaal toeristisch potentieel die de bestemming 'top of mind' helpen te maken ten opzichte van concurrerende producten en bestemmingen en die de troeven van Vlaanderen en de deelbestemmingen nog beter in de kijker zetten. Er werd ook afgestapt van een geografische invalshoek en geopteerd voor drie thema's voor heel Vlaanderen en Brussel: (i) Vlaamse Meesters, (ii) Kernattracties en (iii) Meetingindustrie.

De ondersteuning is niet specifiek bedoeld voor cultureel-erfgoedorganisaties. Maar uiteraard komen zij er voor in aanmerking als ze projecten opzetten die deze algemene doelstellingen helpen nastreven.

Het is evenwel niet evident om deze algemene doelstelling te evalueren aan de hand van de ondersteunde projecten. Het is immers quasi onmogelijk om het succes van een bestemming rechtstreeks toe te schrijven aan (de ontwikkeling van) bepaalde attracties of evenementen. Bovendien spelen nog veel andere factoren een rol in de aantrekkelijkheid en het toeristisch succes van een bestemming. Voor de hefboomprojecten gaat Toerisme Vlaanderen samen met de studiedienst van de Vlaamse Regering de economische impact van de gesubsidieerde projecten in kaart proberen te brengen; voor de infrastructuurprojecten tijdens de eerste 5 werkingsjaren, voor de evenementen tijdens hun looptijd.

Toerisme Vlaanderen volgt de realisatie van de projecten op om te zien of de gemaakte kosten voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking komen voor de subsidie. Het houdt ook interne evaluaties van de oproepen om de voorwaarden en afspraken bij te sturen waar nodig. Het gaat dan over globale evaluaties, geen evaluaties van de individuele projecten. Zo zijn in de oproep 2014 bijvoorbeeld de tewerkstellingskosten beperkt tot 25% van de betoelaagbare kosten omdat Toerisme Vlaanderen vaststelde dat sommige ingediende dossiers in 2013 meer dan de helft van de gevraagde subsidie voor tewerkstelling wilden inzetten. Een ander voorbeeld is de beslissing om in de oproep 2016 de hefboomsubsidies voor meetinginfrastructuur niet te beperken tot enkele kunststeden.

c. Kanselarij en Bestuur (vzw Kazerne Dossin)

De vzw Kazerne Dossin heeft bij haar oprichting in 2008 van de Vlaamse Regering als driedelige doelstelling meegekregen om op basis van de studie en documentatie over de vervolging van joden en zigeuners in België tijdens de Tweede Wereldoorlog op de historische site rond de Kazerne Dossin in Mechelen een memoriaal, museum en documentatiecentrum over holocaust en mensenrechten uit te bouwen.

De Vlaamse overheid is bouwheer en (mede)eigenaar van de infrastructuur die daartoe eind 2012 officieel werd opengesteld.

De algemene werkingssubsidie wordt toegekend op basis van de jaarlijkse actieplannen en begrotingen die de vereniging daartoe opstelt, inclusief haar meerjarenbeleidsplan 2015-2019.

In haar inhoudelijk en financieel jaarverslag legt de vereniging verantwoording af over de manier waarop en de mate waarin de vooropgestelde doelstellingen werden behaald. Deze verantwoording is de basis voor de evaluatie van de werking van de vereniging. In de loop van ieder werkingsjaar is er bovendien

periodiek overleg tussen de vereniging en de dossierbeheerder bij het departement Kanselarij en Bestuur, waarbij de voortgang van de werking wordt besproken en tussentijds geëvalueerd, en op basis waarvan bijsturing mogelijk is indien nodig.

d. Onderwijs

Belvue museum, educatieve dienst, Jaarlijkse projectsubsidie.

Doelstelling Project burgerschapsvorming: de ontwikkeling en het aanbod van vormen en materiaal rond burgerschapseducatie voor het leerplichtonderwijs en de lerarenopleiding.

Evaluatie: de organisatie rapporteert jaarlijks aan de administratie en de minister over de voortgang van het project. Tijdens het jaar zijn er regelmatige overlegmomenten. Het Belvue museum heeft een eigen kwaliteitszorgsysteem met kwalitatieve en kwantitatieve outputcriteria. Deze worden geconcretiseerd in de jaarlijkse aanvraag en aangepast aan de concrete doelstellingen voor de respectievelijke werkingsjaren. Zowel de inhoud als de methodes worden regelmatig geëvalueerd en bijgestuurd. Hiervan wordt verslag uitgebracht op het Pedagogisch Comité van de Koning Boudewijnstichting.

BCH, jaarlijkse projectsubsidie.

Doelstelling:

- a. Het continueren van structureel overleg tussen verschillende actoren actief op het vlak van herinneringseducatie met het oog op coördinatie en ontsluiting van het aanbod;
- b. Kwaliteitsbewaking van het aanbod en opbouw van expertise op het vlak van herinneringseducatie ten dienste van het onderwijsveld.

Evaluatie: Zowel de administratie als het kabinet maken deel uit van het BCH en zijn op die manier rechtstreeks betrokken bij alle werkzaamheden. De administratie en het kabinet beoordelen jaarlijks het inhoudelijk en financieel verslag van de organisatie en de meerwaarde en haalbaarheid van de volgende subsidieaanvraag.

Netwerk oorlog en vrede in de Westhoek, jaarlijkse projectsubsidie.

Doelstelling: de ontwikkeling van een pakket aan werkvormen, tools en beschouwingen rond het thema WOI.

Evaluatie: De administratie en het kabinet beoordelen jaarlijks het inhoudelijk en financieel verslag van de organisatie en de meerwaarde en haalbaarheid van de volgende subsidieaanvraag. De administratie maakt deel uit van de begeleidende projectgroep.

e. Welzijn (projectsubsidie museum Dr. Guislain)

De projectsubsidie wordt toegekend om een permanente tentoonstelling in het Museum Dr. Guislain voor te bereiden en om twee tijdelijke tentoonstellingen in het museum te maken. Het project wordt opgevolgd door een stuurgroep die in de loop van het project minimaal zes keer samenkomt. De evaluatie gebeurt aan de hand van een inhoudelijke en budgettaire rapportering door de initiatiefnemer.

Het project loopt tot eind 2016. Een eindevaluatie vond bijgevolg nog niet plaats.

BIJLAGE

Overzicht bijdragen aan cultureel-erfgoedorganisaties 2013-2016